

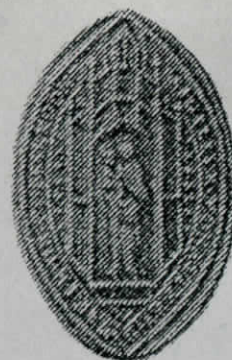
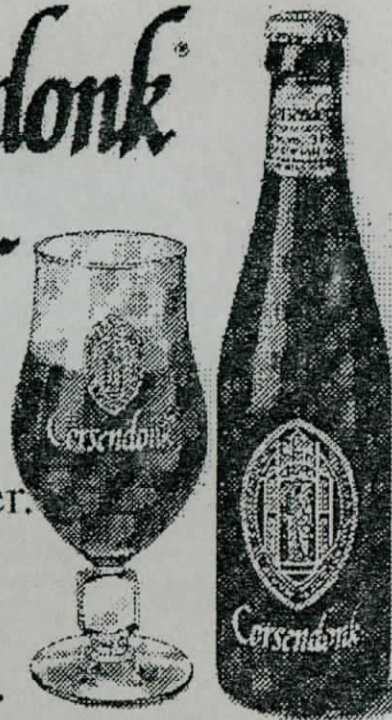
Corsendonk[®]
bier

Pater

Zacht en donker.

Agnus

Pittig en blond.

CORSENDONCA

Trimestrieel tijdschrift
12* jaargang
Nr. 1, maart 1995
ISSN 0779-5785

V.u.: Hugo Miguet
Sprinkhaanweg 4
2360 Oud-Turnhout

Kantoor van afgifte : Oud-Turnhout

VOOR AL UW FEESTEN

ALTA RIPA

Engelstraat 6 2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/67.12.71

VERZEKERINGSKANTOOR

JAN AERTS

ALLE VERZEKERINGEN

St. Antoniusstraat 20 2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/42.30.92

© CORSENDONCA : Alle artikels overgenomen uit ons driemaandelijks tijdschrift moeten de vermelding "Uit Corsendonca" dragen, met de jaargang, nummer, pagina en de naam van de auteur.

CORSENDONCA

Voorwoord

Het nieuwe jaar heeft voor onze vereniging een feestelijk tintje. "Corsendonca" bestaat immers in 1995 precies 15 jaar! Dit feestelijk jaar wordt reeds onmiddellijk ingezet met de publicatie van ons nieuw boek : "Honderd jaar landelijk leven". De voorstelling van dit boek, dat er in samenwerking kwam met de Landelijke Gilden van Oosthoven en Oud-Turnhout, wordt toevertrouwd aan deze laatste vereniging. Onze leden mogen hun exemplaar in het weekend van 11 en 12 maart bij hun thuis verwachten.

Maar dit boek zal niet de enige publicatie worden van onze kring in dit feestjaar. Dr. Eugeen van Autenboer legt momenteel de laatste hand aan het "Oud-Turnhouts Gildenboek", dat in december van de persen zal rollen.

Het laatste weekend van april wordt een nostalgische filmfestival. In "Het Gildenhuis", dat ooit nog fungeerde als cinemazaal, worden dan oude Oud-Turnhoutse films gedraaid. Aangezien dit gebouw in het voorjaar gesloopt zal worden, betekent dit een allerlaatste kans om in deze oude cinema een filmpje mee door te nemen. Deze datum mag u dan ook nu reeds in uw agenda reserveren.

Degenen die bij vergetelheid hun lidgeld voor 1995 nog niet betaalden, vinden op deze bladzijde een gekleurde zelfklever. Mogen wij deze leden verzoeken om zo snel mogelijk 250 BEF over te schrijven op rekening nummer 001-1085134-71 van onze kring met de vermelding "Lidgeld 1995". Zodoende zal er geen onderbreking zijn in het toezenden van het tijdschrift.

Wim van Hout

CORSENDONCA

Heemkundekring "CORSENDONCA" v.z.w.

nodigt u uit op de

ALGEMENE LEDENVERGADERING

Deze vergadering gaat door in de Heischuur te Oosthoven op
dinsdag 28 maart 1995 om 20 uur.

Agenda:

- activiteitenverslag 1994
- financieel verslag 1994
- verslag commissarissen voor 1994
- kwijting te verlenen aan de beheerders en commissarissen over het jaar 1994
- aanduiding van twee commissarissen voor het jaar 1995
- begroting 1995
- planning 1995
- varia

de secretaris,
Leo Van Hooghten

de voorzitter,
Wim van Hout

CORSENDONCA

Het Gildenhuis/ Cinema PAX

Dit voorjaar wordt het Oud-Turnhoutse "Gildenhuis" gesloopt om er nadien een polyvalent cultureel centrum te bouwen. In lang vervlogen tijden fungeerde dit gebouw nog als een filmzaal onder de naam "Cinema PAX". Voor de ouderen uit onze gemeente roept de naam "PAX" nog heel wat zoete herinneringen op. "Corsendonca" wil de sloop van het "Gildenhuis" dan ook niet onopgemerkt voorbij laten gaan. Op **zaterdag 29 en zondag 30 april**, het allerlaatste weekend voor de afbraak, plant "Corsendonca" een filmfestival met oude authentieke Oud-Turnhoutse films in zaal "PAX".

De voorstelling start zaterdag en zondag telkens om 15 en om 20 u. Volgende unieke films van de hand van **Jan Geenen** staan geprogrammeerd :

15.00 u	Inhaling pastoor Masui	20.00 u
15.30 u	Inhaling burgemeester Van Loon Klokkenwijding in Oosthoven	20.30 u
16.15 u	Eeuwfeest 100 jaar Oud-Turnhout	21.15 u
17.00 u	Beelden uit Oosthoven	22.00 u
17.30 u	Fanfarefestival in Oud-Turnhout	22.30 u
18.00 u	Einde	23.00 u

De inkom is gratis.

Wim van Hout

Het heemmuseum

In de lange, hete zomer en met een oktoberkermis onder een stralende zon, brachten vele dorpsgenoten een bezoekje aan ons museum.

Ook de samenwerking met Roefel, de Open Monumentendag en 4 geleide bezoeken van groepen kende veel bijval.

In het totaal mochten we afgelopen jaar niet minder dan 840 bezoekers verwelkomen!

Wie nog niet tot een bezoekje is overgegaan, melden we dat er na dit jaar een wijziging van inrichting zal gebeuren in ons museum.

Een uitstapje naar de zolder van het oude gemeentehuis, zeker doen in 1995 !

Open : iedere eerste zondag van de maand van april tot oktober van 14 tot 17 uur.

op afspraak via 45 10 88 Hugo Miguet
45 18 12 Jan Sels

Voor onze nieuwe leden

“*Corsendonca*” publiceerde in haar 15-jarig bestaan reeds 10 boeken. Hiervan zijn er nog 6 uit stock leverbaar.

* Zo was Oud-Turnhout	1981 uitgeput
* Oud-Turnhout en zijn verleden 1	1983 uitgeput
* Oud-Turnhout en zijn verleden 2	1985 uitgeput
* Arme heks	1985 uitgeput
* Moet ge horen!	1986 weldra
einde voorraad
* 100 jaar St-Antoniusparochie	1988 in voorraad
* Onze gemeente in prentkaarten	1989 weldra
einde voorraad
* Oud-Turnhout in de jaren tachtig	1991 in voorraad
* Oud-Turnhout en zijn verleden 3	1993 weldra
einde voorraad
* Honderd jaar landelijk leven	1995 in voorraad

*Bestelling via Jan Sels, Draaiboom 98 - Tel. 45 18 12
of Tel. 42 57 01*

Ten huize van ... Jos Boogers

De hoofdman van onze eeuwenoude Sint-Sebastiaansgilde

“Corsendonca” heeft nog maar net de publicatie “Honderd jaar landelijk leven” voorgesteld en er wordt reeds ijverig gewerkt aan een nieuw boek over de eeuwen oude gilden. Dr. Eugeen Van Autenboer, d_gildekenner bij uitstek, werd bereid gevonden om dit werk te schrijven. Een zeer hoogstaande kwaliteit is dus gegarandeerd. De uitwerking van het programma voor de voorstelling leidde tot goede contacten met de Oud-Turnhoutse Sint-Sebastiaansgilde. Van de gelegenheid hebben we dan ook gebruik gemaakt om nader kennis te maken met Jos Boogers, de huidige hoofdman van de gilde. Van hem krijgen we dan ook een eerste introductie in het gildeleven. Deze enthousiaste gildebroeder kent dit wereldje door en door en vertelt passioneel over de oudste Oud-Turnhoutse vereniging.

Om aan te sluiten bij een gilde wordt je over het algemeen verzocht.

“Half de jaren '70 werd door de andere leden aan mij gevraagd om bij de gilde te komen. We waren erg geïnteresseerd om bij de gilde te gaan, maar aangezien we vijf kinderen hebben, had mijn vrouw toen liever dat we nog wat zouden wachten om lid te worden totdat ze wat groter zouden zijn. In 1981 zijn we dan tot de gilde toegetreden. De traditie wil dat je om lid te worden van de gilde, twintig frank moet betalen. Ook als je de gilde verlaat moet deze som gegeven worden.”

Elke vereniging staat of valt met de actieve leden. De werking en de uitstraling van de gilde kan dus steeds verschillen. Jos Boogers heeft deze werking, binnen het algemeen gildekader, sterk gewijzigd.

“Toen ik bij de gilde kwam, was het al wel een plezante boel, maar we kwamen slechts twee à drie keer per jaar samen. Er werd toen nog twee dagen na elkaar geteerd en 's maandags met Oud-Turnhoutkermis kwamen we ook nog samen. In juni waren we zeker van goed weer en dan trokken we naar de plein om boog te schieten. We schoten toen nog met gewone bogen zonder een vizier erop. Ik kon er toen niet zoveel van. Maar dat was bijzaak. In oktober was het weer meestal heel wat minder en dan kwamen we samen om te kaarten.

Om de drie jaar vindt de koningsschieting plaats. Op het B-plein van S.V.O.T. werd er dan een paal in de grond gezet en daar kwam de vogel op te liggen. Bij de beste schutters kon men toen ook reeds een groot verschil zien. Charel Pellis stak er met kop en schouders bovenuit. Vic Verdonck, John Willems en Flor Van Beek waren ook geen minne, hoor! Iedereen mag mee schieten, maar de hoofdman kan nooit koning zijn, want die wordt voor het leven gekozen.

Dat ging toen een hele tijd zo verder. Er kwamen nog enkele koppels bij en de gemiddelde leeftijd werd lager en lager. Rond 1983-84 hebben we het initiatief genomen om een dansgroep op te richten. Op dat moment bleek dat Oud-Turnhout slechts over één dans beschikte. Mijn vrouw en ik zijn dan naar Olen getrokken om daar dansles te gaan volgen. Elke maand was het daar les in volksdansen. Ons Belleke en ik leerden dan zo'n dans of twee en wij gaven dit dan door aan de andere leden van de gilde.

Heel de omgeving was daar in Olen aanwezig: de gilde van

CORSENDONCA

Schoonbroek, Retie, Gierle en nog vele anderen. De enige dans die we voordien kenden, was de lanskadrille van Oud-Turnhout. Dat is een lied dat enkel met de trommel begeleid wordt en wij dansen daar dan op. Eén keer hebben we deze kadrille in de Heischuur gedanst. Er was toen wat muziek op gezet en we zongen er bij. Het dansklubje werd toen groter en groter en ons Belleke en ik gaven hier in "het Sportlokaal", onze gildekamer, les. En dat ging heel goed.

In de winter werden er in de stadsfeestzaal van Geel dansnamiddagen gegeven op zondag. Dat vonden wij een zeer goed idee en dit hebben we dan ook mee uitgewerkt. We hebben hier in de parochiezaal en in zaal "het Centrum" ook een dansnamiddag gegeven. En gans de dansende Kempen kwam dan langs. Dat is toen een groot succes geworden, zo groot zelfs dat deze namiddagen heel snel vermenigvuldigden. De groep was toen ook steeds groter en groter geworden en de sfeer was zeer goed."

Het ene initiatief brengt natuurlijk het andere mee. Na het dansen wordt er gestart met boogschieten.

"Aan dansen alleen hadden we toen niet meer genoeg. Meerdere broeders waren geïnteresseerd in boogschieten. We gingen toen beter leren boogschieten. Om te beginnen kochten we goede handbogen aan om beter te kunnen oefenen. Om den duur waren we met twaalf schutters die allen aan elkaar gewaagd waren. Bij Florke (*Van Beek n.v.d.r.*) hadden we schietdoelen gemaakt en daar gingen we op oefenen. Er werd toen drie keer per week getraind op een doel op vijftwintig meter. Na heel wat oefenen gingen we naar de Verbroedering. Dat is een onderafdeling van de grote gilde die met toestemming van de Hoge Gilde Raad der het

CORSENDONCA

Kempen was opgericht. In de ganse Kempen werden er schietwedstrijden georganiseerd. Ik was geen groot schutter, maar ik kon toch goed mee door. Vooral Charel Pellis stak er bij ons met kop en schouder bovenuit.

We waren toen maar met drie man. Flor Van Beek, Gust Janssens en ik. Na verloop van tijd kwamen er nog wat mannen bij en op een keer vroegen ze: "Jos, jongen, weet ge wat wij eens graag zouden doen? Wij zouden bijzonder graag naar de wip schieten! Dat is toch ook interessant, hé, want dat is feitelijk toch ook iets van de gilde, hé!" In de Noorderkempen werd er toen naar de wip geschoten in Weelde, Merksplas, Westmalle, Oostmalle, Sint-Antonius, Schilde en Schoten. Leo Oris, die vroeger nog in de schuttersclub "Willem Tell" uit het Gildenhuis was geweest, hebben we toen warm gemaakt om mee te gaan naar zo'n wipschieting. "Allé", zegt hij, "Ik zal eens meegaan". En op een zondagnamiddag zijn we naar Oostmalle gereden. We zaten daar toen maar met vier, maar het moest toch weer eens lukken zeker dat het geen te hoge paal was en Leo schoot er zes af en ik slechts één. Die was natuurlijk in zijn nopjes en hij was gevangen om verder mee te gaan. Zo breidde onze groep zich steeds uit totdat we weer met twaalf trouwe schutters waren."

Het spreekt natuurlijk vanzelf dat een gilde een eigen en specifieke organisatie is met aan het roer de hoofdman.

"In 1986 ben ik hoofdman geworden van de gilde. Die wordt verkozen door de leden. Het is bovendien de enige functie binnen de gilde die gekozen wordt. Bij ons wordt de hoofdman niet verkozen met bonen en erwten, zoals in verschillende kempische gilden gebeurt. Je moet meer dan twee derden van de stemmen halen om verkozen te worden. Hoofdman wordt je gekozen voor

leven en daar verandert er niets meer aan. Hij moet zelf zijn ontslag geven. Na bijna tien jaar hoofdman te zijn geweest, mag ik toch zeggen dat we er zeker niet op achteruit zijn gegaan. We zijn terug met achtentwintig leden en de vriendschap zit goed in de groep. En dit laatste is belangrijk.

De deken wordt aangesteld door de hoofdman. Er zijn twee dekenen: de eerste en de tweede deken. De eerste deken, dat is nu Jos Verschueren, is verantwoordelijk voor de financiën. Gust Janssens is de tweede deken. Ik kan met hem bijzonder goed opschieten. Al zijn boeken zijn perfect in orde en we voelen elkaar steeds bijzonder goed aan. Nej Lauwers is de trommelaar. Dat is ook een krak op zijn gebied. Je kan je een avond goed amuseren met hem. Bert Boogers, mijn broer, is de ouderman. Achilles Verstraelen is op dit moment koning. Achilles is een bijzonder goede koning. Ik heb er veel aan gehad. Koningen kunnen heel sterk verschillen. Zo heb ik ooit een koning gehad die liever op een ander ging schieten. Zoiets kan natuurlijk niet blijven duren. De koning dient voor de schutters. Hij moet niets meer doen dan zich met de schutters bezighouden. Hij beslist wie er als eerste, tweede of derde moet schieten, en wie er een inleg dient te betalen. In augustus van dit jaar is het weerom koningsschieten.”

Verschillende kempische gilden beschikken over een gildekamer. De Sint-Sebastiaansgilde echter heeft geen eigen lokaal.

“In Oud-Turnhout hebben wij geen eigen gildekamer. Vele kempische gilden beschikken over een gildekamer op het gemeentehuis, maar dat is bij ons niet het geval. Vroeger heeft de gilde heel wat bezittingen gehad. We hadden de “*djoelen*” (dit is het dorpsplein van het Centrum n.v.d.r.) in bezit en ook heel wat andere goederen. Maar tijdens de Franse Revolutie hebben we

heel wat moeten binnen leveren. Zo zijn we o.a. ook al ons toenmalig zilverwerk kwijt geraakt! Ter compensatie daarvan hebben heel wat gilden een kamer gekregen van de gemeente, omdat zij met hun zilver heel wat hebben moeten afkopen. Wij zitten evenwel bij particulieren. Dat heeft wel een aantal nadelen. De archieven van de gilde bijvoorbeeld worden aan de hoofdman gegeven en in principe mogen zij zijn huis niet uit. Ik vind dat wel spijtig, want dat zijn zulke interessante en unieke stukken dat ze eigenlijk beter in een degelijk archief op het gemeentehuis bewaard zouden worden. Je weet maar nooit wat er met die oude boeken kan gebeuren. Het zou niet de eerste keer zijn. Vroeger was het gildelokaal in “*De Rode Leeuw*”, een afspanning op de plaats waar nu café “*Sannen*” staat. Daar staken toen de gildebezittingen in, maar dat lokaal is spijtig genoeg ooit afgebrand, zodat we onze oudste archieven kwijt zijn.

Vroeger werd er jaarlijks een aanbesteding gedaan aan de verschillende dorpscafé om het lokaal te huren. Dat was in die tijd zeer normaal. Met het duivenlokaal bijvoorbeeld gebeurde dat eveneens. Na verloop van tijd zijn we daarvan afgestapt. We hebben een tijdje in het “*Gildenhuis*” gezeten, maar nu zitten we goed in het “*Sportlokaal*”.”

Bij de oprichting had de gilde een drieledige taak: het beschermen van de samenleving en het geloof, het dienen en de ontspanning. Deze drie waarden hebben wel een hele evolutie gekend, maar ze zijn zeker nog niet verdwenen.

“De doelstelling bij de oprichting van de gilden was het beschermen van de samenleving. De boeren op Schuurhoven bijvoorbeeld, woonden toen allemaal ver uit elkaar. Bij onraad, diefstal of het aanbrengen van vernielingen, deden de boeren beroep op de

gilde.

Daarnaast is er nog de bescherming van het geloof. Deze waarde heeft echter wel een hele evolutie gekend. Nog steeds beginnen we met een mis, want dat staat immers zo in onze kaart. Maar met de pastoor hebben we wel troebels. Die wil geen mis meer doen. Eerst heb ik nog met Florke geprobeerd om er eens met de pastoor over te klappen, maar toen ik onder andere van de boerenbond vernam dat hij ook voor hen geen mis meer deed, lagen de kaarten wel enigszins anders op tafel. Toch ben ik met Florke naar de pastoor geweest. Ik dacht dat hij het voor hem wel zou doen. Maar het is toch anders afgelopen. Het Bisdom ligt dwars. Om den duur hebben we dan toch een akkoord gemaakt. Er mag nu een mis gedaan worden om 9 uur, maar de celebrant moeten we zelf zoeken. Dat is voor ons maar een kleintje. Jos Dani_1s, een scheutist, kwam op rust naar huis en wij hebben hem bereid gevonden om de misviering voor te gaan. Elk jaar ga ik dat vragen en dan doet hij hier in Oud-Turnhout de mis. Dit is voor de meeste gilden wel een bijzonder groot probleem geworden, want bepaalde gilden moeten de mis zelfs in een kantine laten doen! Toch staat er op onze kaart "*trouw aan het geloof en aan uw hoofdman*" geschreven...

Een andere gildewaarde is het dienen. Dit is echter wel heel sterk veranderd. Het echt gaan helpen bij de andere gildeleden wordt niet meer gedaan, want dat is eigenlijk niet meer nodig. Nu betekent dit "*dienen*" meer gaan helpen bij andere verenigingen. Als wij voor een Oud-Turnhoutse vereniging iets doen, dan is dat allemaal gratis.

De derde doelstelling van de gilde is de ontspanning. Heel vroeger waren er niet zoveel verenigingen of andere mogelijkheden om zich te kunnen ontspannen, maar dat is ondertussen wel veranderd. Vandaar dat de ontspanning nog wel belangrijk is, maar op

een andere manier dan bijvoorbeeld een eeuw geleden. Op de zaterdag van de teerdag wordt er door een van de broeders- of de zusters nog een koffie gegeven om 7 uur. Deze bestaat uit witbrood en rozijnenbrood, kaas en kop. Elk jaar is het iemand anders die de koffie betaalt. Meestal is dit de herdenking van een huwelijksjubileum of van zoveel jaar in de gilde."

Waarvoor de gilde alomgekend is, is het teren.

"Eén van de grote bezigheden van een gilde is het teren. Op de feestdag van Sint-Sebastiaan doen we dat dan ook. De feestdag wordt als volgt bepaald: als de twintigste januari (*d.i. de feestdag van Sint-Sebastiaan n.v.d.r.*) op een woensdag valt, dan wordt het weekend voordien gefeest en anders het weekend daarna. Vrijdagavond is een verplichte activiteit. Iedereen komt dan in gewone kleren rond 19.30 u samen in het "*Gildenhuis*". Als er niets speciaals te doen is, dan pakken we gewoon een stevige punt en spelen met de kaarten. Maar dit jaar hebben we nog iemand mogen uithalen. Dit is een nieuw koppel dat er bijkomt. In Oud-Turnhout wordt dat nogal simpel gevierd. We zijn dan eerst bij die mensen langs achter binnen gegaan en die moeten dan trakteren met twee borrels of twee pinten. Dit moeten zij zowel aan de mannen als aan de vrouwen doen. Dan zijn we in het café gaan zitten. Belangrijk daarbij is dat de vrouwen en de mannen apart moeten gaan zitten! Met de beurs van de vrouwen hebben wij absoluut geen zaken. Zij hebben dan een volledig eigen pot. Stipt om twaalf uur is de samenkomst gedaan. De zaterdagochtend komen we dan om half negen terug bij elkaar en dan gaan we allemaal naar de mis. Zoals in het verleden moeten de vrouwen dan links zitten en de mannen rechts. Daarna gaan we naar ons lokaal en dan trakteren de vrouwen met koeken. Ze gaan dan bij een

bakker binnen en daar kopen ze de koeken en de lokaalhouder moet dan trakteren met de koffie. We leggen dan ook allemaal wat uit. Een week voordien ben ik dan naar alle café's geweest en dan heb ik afgesproken met de cafehouders rond welk uur we langskomen. Met gans de groep gaan we daar dan naar toe. Ook dan gaan de vrouwen en de mannen elk apart zitten! Er wordt dan wat met de kaarten gespeeld en gedanst. Om één uur staat de tafel gereed in het lokaal en dan genieten wij van een warme maaltijd. Als er iemand gedoopt moet worden, zoals dit jaar, dan gebeurt dat natuurlijk eerst. Het koppel moet dan op twee stoelen gaan zitten en legt de eed af. Na het eten wordt er ook gebeden. We doen dan een kleine paternoster: vijf "Onze Vaders" en vijf "Wees gegroeten". De teksten zijn nog steeds dezelfde als deze die in het verre verleden werden gebeden. Eerst wordt er gebeden voor de oudste gildebroeder die overleden is, dan voor de oudste gildezuster die gestorven is en dan voor alle zusters en broeders die overleden zijn. Dan worden de reglementen nog opgesteld of uiteengezet. Wanneer het avondfeest op gang komt, wordt het beeld van Sint-Sebastiaan met het gezicht naar de muur geplaatst, en meestal nog in een hoek gezet. Hij mag de feestvierders niet zien!

De Oud-Turnhoutse Gilde heeft geen vrouwkensusdag. Daarentegen bestaat er wel het "Driekoningenzingen". Eerst gingen we Driekoningenzingen van gildelid naar gildelid, maar omdat niet iedereen meer in het Centrum van het dorp woont, werd om den duur de toer zo groot, dat we hem in twee deelden. Het ene jaar deden we de ene toer en het ander jaar de andere. Wanneer Driekoningen in het midden van de week viel, dan werd het zingen uitgesteld tot de eerst volgende vrijdag, want heel wat mensen moeten 's anderendaags gaan werken, en dat gaat voor. Maar de vrijdag is nog steeds de kuisdag, zodat men niet altijd tevreden was

wanneer we met ons vuile voeten bij iemand binnenkwamen. En dat allemaal voor een half uurtje, want dan moesten we weer verder naar het volgende lid. Daarom gaan we nu met z'n allen eten en drinken, en echt zingen doen we niet meer. Het zingen zelf was natuurlijk wel plezanter. We zijn zelfs ooit verkleed gegaan."

Bij de Gilde krijgt ieder lid de nodige aandacht.

"Al de leden zijn volledig bij het gebeuren betrokken. We hebben dus geen "papierleden". Integendeel, als wij iets organiseren, dan moet daar iedereen op aanwezig zijn. En iedereen is ook op post. We houden zo'n drie keer per jaar een schieting en de ouderen van de Gilde doen daar niet meer aan mee, maar zij zijn dan wel allemaal op post om te komen helpen. En als we ertoe moeten ook iedereen verplicht aanwezig zijn. Als ze niet naar een activiteit kunnen komen, dan dienen ze vooraf de hoofdmans te verwittigen. Zij moeten dan de reden van hun afwezigheid meedelen en ik neem een beslissing. Als ik oordeel dat de uitleg die zij geven geen reden is tot afwezigheid, dan zeg ik dat zij moeten komen en meestal draaien deze leden dan wel om. Maar ik kan ook beslissen dat de reden gegrond is natuurlijk. Het werk van de mensen bijvoorbeeld gaat voor. Daar moet men begrip voor hebben. Maar eerlijk gezegd, iedereen is er haast altijd. Dat komt uiteindelijk omdat ze er "geren bij" zijn. De Gildebreders en -zusters kijken uit naar een bijeenkomst. Vooral de oudste leden! En wanneer ze niet meer goed te been zijn, dan gaan we ze ophalen.

Het boetesysteem dat er vroeger bestond, is ondertussen afgeschaft. Dat systeem was vroeger wel heel uitgebreid. Bij een gildemis bijvoorbeeld moest de deken achteraan in de kerk gaan zitten en iedereen die telaar arriveerde werd opgeschreven en die

moest een boete betalen. Bij hervalling liep die boete sterk op en dat heeft voor heel wat ruzie gezorgd, want wanneer de boetes begonnen op te lopen, dan zeiden er een aantal dat ze die niet wensten te betalen en dat ze uit de gilden stapten. Zo zijn er heel wat leden voor een frank uit de gilde gegaan.”

Ook bij het overlijden van een gildebroeder of -zusters is de "Guld" op post.

“Bij het overlijden van een gildebroeder of -zuster, moeten alle andere gildeleden in klederdracht naar de mis komen. De gildebroeders dragen de kist én laten ze neer in het graf. De andere leden moeten voor de kerk een haag vormen. Nadien wordt er nog gebeden op de koffie en ook bij de herdenking van de afgestorven leden. Vroeger werd er nog lijkbier gedronken, maar dat bestaat nu niet meer. In Turnhout heb ik ooit nog geweten dat er bij de begrafenis van een gildebroeder al de overlevende gildebroeders en zusters op de ganse Markt in alle café's gratis lijkbier mochten drinken.”

Heel belangrijk in een gilde is natuurlijk het boogschieten zelf. De Oud-Turnhoutse Sint-Sebastiaansgilde heeft zelfs een eigen traditie.

“Een week voor Pasen houden wij hier in Oud-Turnhout een ‘Paaseierenschieting’. Ik ga dan een kilo of tien paaseieren kopen, welke de prijzen zijn. Er wordt dan naar een ring op 18 meter geschoten. En als er iemand door de ring schiet, dan krijgt hij een zakje chocolade-eieren. In Schoten bestaat er ‘speculatieschieten’. Daar bestaan dan de prijzen uit speculaas.

Heel vroeger werd er ook nog geschoten op de maandag voor Oud-Turnhoutkermis. Toen werd er gestreden om een lepel. Maar het belangrijkste is wel de koningsschieting. In het verleden mochten de vrouwen daarop niet aanwezig zijn. Wanneer de schieting afgelopen was, gingen ze terug naar huis om met paard en kar de vrouwen op te halen. Het is nog niet zolang geleden dat de vrouwen thuis moesten blijven, want Florke Van Beek heeft dat allemaal nog meegemaakt. Het is uiteindelijk met het dansen gekomen dat de dames ook naar de koningsschieting mochten komen.

In mei houden wij hier doelschieten om 25 meter. Elke keer komen er zo'n 50 à 60 schutters op af. Dat is een normaal aantal, want bij het paalschieten, dus op de wip, zijn er evenveel schutters. De wip hier in Oud-Turnhout is 27 meter hoog. Spijtig genoeg staat hij wel te dicht tegen de sporthal. Zodoende zijn we al heel wat pijlen kwijtgeraakt. Eerst stond de wip achter de A-terreinen van S.V.O.T., maar dat mocht niet langer, want hij stond te dicht bij de andere voetbalvelden. Het verplaatsen van de wip is niet zo simpel, want er hangt onderaan een betonnenblok van 3 ton! René Lauwers en ik hebben toen een andere plaats uitgezocht. We hadden alles goed uitgemeten en er een grote kassei gelegd, maar die hebben ze nog een 30-tal meter verlegd richting turnzaal, zodat er bij een noorderwind vele pijlen op het dak terecht komen.”

Een gilde zou dé gemeentelijke vereniging bij stek moeten zijn, maar dat is niet altijd zo...

“Het enige wat we van de gemeente gekregen hebben, is het materiaal voor de wip. Voor de rest krijgen wij op dit moment helemaal niets. Wij moeten niet vragen om een hokje of zo, want daar kunnen we achter fluiten. Als we dan de vergelijking maken

met de gilden uit de ons omliggende gemeenten, dan zijn wij zeer sterk achteruitgesteld! De gildekamer van Gierle bijvoorbeeld, daar kunnen wij enkel van dromen. Een dorp zonder fanfare gaat niet, maar een dorp moet eveneens zijn gilde hebben. Die bestaat in alle kempische dorpen en zo moet dat zijn!”

Jan Sels
Wim van Hout

Keskeschiet

In onze verhalenreeks van Leo Op de Beeck, publiceren wij in dit nummer het verhaal van "Keskeschiet" zoals het verschenen is in "Zondagsvriend", jaargang 8, uit 1937.

Roger Van Mierlo.

“...Dien Zondagmorgen, bij 't uitkomen van de Lente, is Peer Verlinden, de burgemeester van Wampendale, het veld ingegaan om te zien hoe er zijn koren staat...

Tegen de middag komt de boer terug naar zijn hofgewandeld. Van verre reeds ziet hij dat er iets ongewoons gebeurt bij zijn huis. Hij ziet een hoop mannen en vrouwen die het bijzonder druk hebben, want van verre reeds hoort hij ze lachen en praten.

Verlinden verhaast zijn stap.

- Eidaar, burgemeester, er is volk voor u gekomen!

Zo roept Fonske zijn koeier.

Meteen maken de burenen de kring open. Op de bank tegen de witte stalmuur zit een klein oud manneke.

- Godjenheere ! Keskeschiet...

Verlinden herkent het manneke seffens en onaangenaam-verrast blijft hij staan. Alle duivels toch! Wie zou er nu Keskeschiet verwacht hebben!... Die had toch vijf jaar gekregen toen ze hem op heterdaad betrapten bij 't aansteken van Koop Sannen zijn hooimijt. Vijf jaar had hij toen gekregen en 't is er nog geen vier geleden. Daar komt de veldwachter uit het woonhuis.

- Is die gaan lopen soms ? vraagt Verlinden.

- Neen... burgemeester. 't Was ook mijn eerste gedacht als ik hem thuis zag binnenkomen. Maar 't is allemaal in regel met hem. Ze hebben hem een jaar afgetrokken voor zijn goed gedrag. Hier zijn de papieren.

Peer Verlinden bekijkt even de documenten en leest hier en daar een paar regels. Waarachtig, 't is lijk de garde het komt te zeggen. Keskeschiet kreeg een jaar vermindering om zijn goed gedrag in 't gevang. "Voorbeeldig gedrag", zo staat het geschreven.

't Lijkt wel een mirakel. Keskeschiet de vechter, de ruziemaker, de dief, de zuiplap, de brandstichter, die werd genade verleend. Dat verlopen kereltje dat in zijn huid niet deugde, dat zat palulleke dat op één avond zijn maandloon verborrelde, 't had zich "voorbeeldig" gedragen.

Ja... 't is zo... er valt niet aan te twijfelen. 't Staat zo in de papieren en er staan twee handtekens onder en een stempel van het Ministerie van Justitie.

- Wel... wel ! zucht Peer Verlinden en dan gaat hij het boefje eens van dichtbij bekijken.

Keskeschiet kijkt op en tikt even aan zijn pet. 'n Versleten manneke met 'n verzopen gezicht. Als hij naar iets kijkt, draaien alleen zijn ogen, zijn kop niet. Hij steekt in 'n propere jas en in 'n gave broek. Die kleederen heeft hij zeker gekregen want ze zijn hem veel te wijd. Aan zijn voeten heeft hij nieuwe, witte klompen.

- Dag... Verlinden zegt hij heel vertrouwelijk, als waren ze vanouds dikke vrienden; allemaal goed, burgemeester.

Peer Verlinden schudt zijn kop en mompelt tegen de omstaanders.

- Nog altijd krek dezelfde.

Keskeschiet is op die vier jaren weinig veranderd. Alleen zijn ogen zijn wat doffer en zijn haren wat grijzer geworden. Maar krom en versleten lijk hij is, hebben de mensen hem altijd gekend. Zoo was hij reeds toen hij voor een tiental jaren in 't dorp kwam.

Keskeschiet had lange vingers. Al wat niet te heet of te zwaar was, pakte hij mee. De hespen uit de schouw, de eiers uit de korven en de kiekens van hun polder. En aanstonds wist hij dat alles in 't dorp te versjacheren. En dan dronk hij zich stiebelzat, zo zat dat ze hem van tijd op 'nen kruiwagen naar zijn broer moesten voeren.

Bij Koop Sannen pikte hij zoo maar zes konijnen ineens en de schoonste had hij uitgezocht. Koop maakte er toen eveneens kort spel mee. Alhoewel hij precies geen vaste bewijzen van Keskes plichtigheid had, toch joeg hij 't sloeberke zijn huis uit. Met 'n rake schop onder zijn broek kon Keskeschiet het toen aftrappen.

En die eigenste nacht brandde Sannens hooimijt af tot tegen de grond. Daar bleef geen pijltje van over.

De toegesnelde boeren vonden Keskeschiet op amper twintig stappen van de brand liggen ronken. In zijn ene hand hield hij 'n ledige jeneverfles en in de andere 'n halfverbrande gazet. En rond de plaats waar de hooimijt gestaan had, stonden zijn voeten duidelijk in de grond getekend.

Tussen twee gendarmen werd Keskeschiet naar de stad gevoerd. En vijf jaar gevang had hij gekregen voor zijn misdaad.

En de boeren van Wampendale dankten de Hemel omdat ze eindelijk van dat vieze kereltje verlost waren.

Peer Verlinden, met zijn beide handen in de broekzakken plant zich wijdbeens voor 't manneken en kijkt hem diep in de ogen.

- Zodus Keske, dat gij uzelve goed gedragen hebt in 't prison. Dat doet me plezier... Maar, 'k zeg 't u rechtuit dat ik u liever aan de anderen kant van de wereld wist zitten. De hemel mag weten wat ik met u moet aanvangen.

- Ik ben nog niet versleten, zulle burgemeester ! Ik ben mijn kost nog waard. 'k Durf er om wedden dat ik nog kan ploegen lijk de besten !

En kranig steekt Keskeschiet zijn kop omhoog.

- Hm ! Verlinden lacht schamper. En hespen uit de schouw halen, en 'n liter jenever zuipen, en 'n hooimijt in brand steken, dat kunt ge wellicht ook nog, ei !

Keskeschiet kijkt op zijn neus. Die Verlinden doet er waarlijk geen doekjes om.

- Waar zulde gij gaan werken, zeg !

- Tja... zucht het manneke, 'k peins dat er hier nog boeren wonen niet ?

- Die zijn er zeker, maar geen een die zal willen, man !

Keskeschiet loert verlegen van de een naar de ander.

- Ba! smaalt de schapenboer. 'ne mens zou zulke gasten uit compassie in 't gareel nemen, en als dank daarvoor zou hem op een schonen dag zijn kot in brand gestoken worden. We zouden wel dom zijn!

Dat raakt Keskeschiet. Hij is rechtgesprongen op zijn kromme beentjes en driftig valt hij uit :

- Neen, boer, neen... dat zal nooit gebeuren! Van die hooimijt, ei... daar heb ik al die jaren danig spijt over gehad. En ik zal 't effen maken... ik zal 't effen maken met Koob Sannen, hoort ge dat? 'k Hoefde niet terug naar hier te komen, maar daarvoor deed ik het.

- Tot ge weer eens 'n stuk in uw ijzers hebt, ei! Dan zijn al uw schone voornemens om zeep en we krijgen van u weer d' eigenste

- kuren te zien.
- 'k Drink niet meer... zegt het manneke, niets meer, geen druppeltje, al gaven z'er honderd frank bij, niets meer!
 - Gij hebt het gehoord Verlinden? En 't zijn geen leugens, zulle!
 - Wat 'n flauwe smoesjes, ei! schimpt een vrouw.
 - Keske praat al precies eender gelijk de vos toen die de kiekens wijsmaakte dat hij op bedevaart was... hi-hi!
- 't Is Verlindens stalmeid die daar zo spreekt.
- We kennen u beter, Keske! En plagend geeft ze 't ventje 'n duw in de rug.
- Keskeschiet valt moedeloos op de bank en kijkt hulpbehoevend naar Verlinden.
- En, waarlijk, Peer Verlinden heeft opeens zo'n deernis met het sukkelbaaske. 't Kon wel eens waar zijn dat Keske zich wil beteren. En als er dan niemand hem een kans wil geven...
- Is 't menens wat ge daar zegt Keske?
- Keskeschiet springt hoopvol recht en steekt twee vingers van zijn rechterhand omhoog.
- Ik zweer...
 - Halt, beveelt de burgemeester. Laat die tribunaalstreken maar van kant. Ik geloof u.
- Keskeschiet zijn ogen schitteren van genoeg.
- De-djie, boer.
- Hij wil nog meer zeggen maar 't wil er niet uit. Die spontane goedheid van de burgemeester treft hem diep.
- Peer Verlinden keert zich naar de menigte.
- Wel... is er iemand onder u die Kesken kan gebruiken?
- Niemand antwoordt daarop. De schapenboer grinnikt:
- Dank u Verlinden... al gaaft g'er 'n hoop geld bij, 'k moet hem niet hebben.
 - Garde! - draagt Keskes papieren naar de secretaris. Die weet best

- wat daarmee moet gebeuren. En zeg hem dat alles in regel is. Keske blijft hier.
- Peer!...
- De vrouw van de burgemeester wil protesteren, maar deze legt haar 't zwijgen op.
- Ik ben hier de baas en ik sta er voor in.
- En, door Keske gevolgd, trekt hij naar de schuur. Daar wijst hij 't manneke het zolderke boven de paardenstal.
- Hier kunt ge logeren, Keske. Gij krijgt tweehonderd frank en de kost. Maar... zet uw oren eens goed open... de eerste keer dat ik u 'nen druppel zie snoepen, laat ik u uit 't dorp jagen. En voorgoed hoort ge dat!
 - Zij gerust, baas, zegt Keske kalm, ge zult dat niet hoeven te doen. Daarmee is het akkoord gesloten.
- 's Middags zit Keskeschiet naast Jakke aan tafel. 'n Goede lobbes die oude Jakke. Die heeft al seffens vriendschap gesloten met 't nieuwe knechtje. En Keskeschiet vertelt hem van zijn leven in 't gevang. Dat hij er erg ziek was geworden, zo ziek dat ze hem naar 't gasthuis moesten voeren.
- Daar lag ik in een bed zegt Kesken, een bed met witte lakens. En daar lag ik niets op mijn gemak. 't Was puur van verlangen om weer op mijn harde strozak te liggen dat ik zo gauw genezen was.
- En over de aalmoezenier kan het ventje niet genoeg vertellen.
- Zie, Jakke, dat was 'n kerel naar mijn hart. Die kon praten en die was niet vies aan mij. Hij heeft eens een heel uur bij mijn bed gezeten. Moesten alle pastoors zijn lijk de die, ei... dan waren er geen slechte mensen op de wereld.
- Zo babbelt Keske en de oude Jakke luistert verduidelig.
- Lies, de stalmeid, zit er te ver af om iets van het gesprek te horen. En terwijl ze 'n helen aardappel in haar groten mond steekt, roept

ze over de tafel heen.

- Hoe is 't Jakke, is hij u zijn biecht aan 't spreken?

Maar een strenge blik van de boer legt haar 't zwijgen op.

Peer Verlinden praat met zijn vrouw over zijn wandeling van die morgen. Aan zijn groten palmtak had hij maar juist genoeg om al zijn akkers te palmen. En 't koren stond overal zo kloek, zo gruisdik gewassen. Maar 't Blok spande de kroon. Daar stond het wel 'n handbreedte hoger dan op de andere velden. Zijn Blok, zie, dat gaat hem een oogst leveren! Daar zullen de boeren van staan kijken.

Dien namiddag gaat Jakke met Keskeschiet een toertje maken in de velden. Hij wijst het manneken waar de akkers en beemden en de bossen van de baas liggen, en brengt hem op de hoogte van de gang en de draai van de boerderij.

En 's anderendaags is Keskeschiet als paardenknecht aan 't werk bij Verlinden. Op die ene dag legt hij een stuk van meer dan een halve hectaar klaar voor 't beetenzaaien, geploegd en ge_gd, zo effen als een tafel. 't Was al zijn leven Keskes faam geweest dat hij goed met paarden om kon. De vurigste, sterkste hengsten, lijk Verlindens Bruine, die werden mak als een schaap als Keske zemen. Die had maar eens even streng te snokken en met zijn tong te klakken en dadelijk hadden de beesten in hem hun meester gezien.

't Werk ging dubbel vooruit bij Verlinden sinds hij Kesken in dienst had genomen. 't Was een wonder hoe dat kleine, kromme kereltje, zo'n nietig bolleke knoken en spieren, hoe dat kon wroeten en jachten, dag na dag. De oude Jakke vooral had het in hem gezien. Die hield van straffe toeren.

Peer Verlinden liet geen gelegenheid voorbij gaan om Keskeschiet te prijzen, maar houdt hem intussen goed in de gaten. Als 't maar meenens is met Keske, als hij zo maar volhoudt.

En 't manneke houdt het vol. 't Boefje van vroeger is in een voorbeeldig werker veranderd. 't Vechtersbaasje van eertijds dat geen kermis liet voorbijgaan zonder zijn mes in de ene of andere boerenrug te kappen, is een schaapke geworden. Fonske, de koeier, en Lies, de stalmeid, mogen hem de gekste dingen naar de kop smijten. Keske monkelt er bij en laat ze hun zeg. En 't eerste druppeltje moeten ze hem nog zien snoepen.

En bij de boeren gaat het gewone leven zijn gang. Het gras in de beemden wordt gemaaid, gedroogd en in de schuren geborgen. En het koren groeit en wordt geel en rijp en de halmen hangen naar de grond gebogen van de zwaarte in hun aren.

Op een schone morgen komen de pikkers. Pezige kerels die moedig beginnen aan 't neerhalen van 't koren dat zo dikgewassen en zo ver voor hen staat. De straf-gespierde armen gaan op en neer, vechten en zwoegen, slaan en kappen slag om slinger, zonder pozen.

En vlugge vrouwenhanden binden de schoven, koortsig vlug, en zetten ze tot garven bijeen in lange fikse rijen over de akkers heen. En de karren rijden en hotsen op en af en voeren het graan naar de schuren, waar anderen weer grijpen en tasten in blinde haast. Er mag geen seconde verloren gaan. 't Weer kan keren, en zo gemakkelijk in deze tijd van de Zomer, en 't is meer gebeurd dat één kwade bui de hoop van zoveel maanden kwam vergruizen.

Op drie dagen had Peer Verlinden met Jakke en twee losse knechts zijn koren 'af' liggen. En Keskeschiet spoorde over en weer met de felle Bruine, raasde en djakte als 'n duiveltje, en ging te keer alsof er zijn eeuwige zaligheid mee gemoeid was.

Tegen de avond van een hete dag wordt de laatste kar geladen. De lucht is zwaar en zwoel. Aan de hemel is er geen zon te zien en toch is het drukkend heet. 'n Hitte die weegt als lood, die nijpt en prangt en wurgt.

De canadas langs de beek staan er als schimmen in 'n grauwe mist.
De mannen hijgen en zwoegen zich ziek.

De laatste kar... Op de hoeve ligt het vat gersten klaar om te ontsteken en staan er de reuzige schotels rijstpap te koelen in de kelder.

De laatste kar... Ze is half geladen als er plots 'n spokerig-zwart wolkenpak komt aanbrullen en 'n warrelende wolk van stof en stohalmen opjaagt.

- Hou! beveelt Verlinden.

Vorken en gaffels worden ver weggesmeten. Iedereen spoed zich naar een van de resterende korenhopen en maakt zich klein in bange afwachting. Keskeschiet blijft bij 't gespan en houdt de snuivende Bruine bij de toom en spreekt hem zoetjes toe.

't Wordt donker, zo donker dat men haast geen hand voor zijn ogen ziet. 'n Bange spreek schiet rakelings over de paardekop heen en duikt als een steen in 't koren van de kar.

Keskeschiet kijkt benauwd over zijn schouder. Hij ziet 'n grauws-rosse wolk die wirrelwarrelend komt aanstuiven, bliksemsnel. Keske trekt zijn kop tussen zijn schouders en zet zich schrap. De Bruine rukt en snokt om los.

Daar!... 'n Geweldige vlam, verblindend wit, 'n knetterend en sissend en kraken als sprongen de hele wereld aan stukken.

In een machtige wip heeft de Bruine al het getuig doorgesnokt. Keske hangt met bei zijn handen aan de toom en door haast bovenmenselijke moeite kan hij 't dier staande houden. Dan schiet de bui razend over. Hagelbollen, 'n vuist dik, patsen knallend uiteen op de karwielen, scheuren Keskes handen open en geselen bloed uit de paarderug.

'n Paar seconden slechts en dan wordt alles stil. 'n Lange, smalle zonnestraal spiest over de rokende akkers. Van links en rechts hoort men schreeuwen en roepen :

- Brand!... Ginder, brand!

'n Gele klaarte blekt aan de einder en 'n vuile, zware rook kronkelt omhoog.

God! Die hoeve... van wie is ze? Op een naburig stuk horen ze een man huilen :

- Mijn huis!...Mijn huis!

't Is Koop Sannen. Zijn hoeve staat in brand. In één smeed slingert Keske zich op de rug van zijn paard, grijpt de Bruine bij de manen en schopt hem in de flanken.

- Hop.

En daar vliegen ze weg over de stoppelvelden, in suizende vaart recht naar de brandende hoeve. De Bruine slaat verwoed zijn poten uit, loopt als een duivel en wipt vervaarlijk hoog over grachten en struiken. Keskeschiet hangt op de woest-schokkende rug geplakt als ware hij er aan gegroeid.

De boeren lopen hem na, zoveel ze maar geven kunnen. Koop Sannen is de anderen een flink eind voor. Hij ziet bleek, de vent, en zijn ogen kijken verwilderd. Naarmate hij zijn hoeve nadert, ziet hij de rook stilaan verminderen. Maar nu zijn 't vlammen die tegen de grauwe hemel kronkelen. 't Is zijn stal die in brand geschoten is. Gelukkig staat die een eindje van zijn huis af. Maar... in die stal... zijn beesten, koeien en kalvers en de prachtstier die hij pas een week geleden kocht. Vierduizend frank had hij hem betaald. En alleen 't gebouw is verzekerd, het vee niet.

De arme Koop klemt zijn tanden opeen, nijpt het bloed uit zijn vuisten en loopt, loopt als een dwaas.

Haast doodgelopen komt hij op zijn hoeve aan, en zonder zicht te bezinnen wil hij zijn brandende stal binnen.

'n Half dozijn kerels grijpen hem vast, trekken hem tegen de grond en houden hem daar liggen. Een poos weert hij zich heftig tegen tot hij helemaal uitgeput, blijft liggen, lam en bleek.

De mensen kijken toe. In de stal, die één vuurpoel is, brullen de beesten. Men hoort ze brakken en trekken aan hun ketens.

Plots horen de boeren iemand roepen daarbinnen.

- Hop!... De-djie... hop!

Een koe schiet buiten, half blind en dol, en met gestrekte staart gaat ze er vandoor. Een tweede volgt... 'n Derde... En alle zeven de koeien van Koop Sannen raken uit de vuurpoel. En daarbinnen horen ze maar altijd roepen :

“Hop-hop!”

Plots een geweldig rumoer. In een wolk van rook en vuurgensters springt de stier buiten. 't Reuzige beest is helemaal verschroeid en op vele plaatsen ligt zijn vel open. In zijn dolheid loopt hij zich haast te pletter tegen een houtmijt, loopt een paar boeren ondersteboven en gaat er als een weerlicht vandoor over de kaalgeschoren akkers.

Toen de stier uit de brand kwam, hing er iets aan zijn staart, 'n vormeloos zwart wezen dat als een hoopje vuiligheid bleef liggen even buiten de stal.

't Is Keskeschiet, die zich kreunend overeind werkt, een paar schreden op handen en voeten voortsukkelt en dan weer neerploft. De boeren sleepen hem weg en leggen hem ergens op zijn rug in 't gras.

Dat arme Keske!... Zijn hoofdharen en zijn wenkbrauwen zijn rats afgestookt. Zijn gezicht in onkennelijk zwart van roet en ander vuil met hier en daar 'n blauwe-rode plek bloot vlees. Van zijn klederen is er geen stukje heel gebleven en zijn handen zijn _n opgeblazen wonde. Het manneke ligt daar met zijn knie _n opgetrokken, ogen toe en mond open en rap gaat zijn asem, zo rap.

De boeren weten er geen raad mee. Zo hebben ze nooit een mens gezien. De een zegt dit, en de andere weet dat, maar geen van allen durven ze een hand uit te steken. 't Ventje is zo gruwelijk gesteld

en met hun grove handen gaan ze wellicht nog meer pijn doen. Een jonge kerel is haastig naar 't dorp gereden om de dokter en de pastoor.

Maar als die komen is 't reeds gedaan met Keskeschiet. Hij heeft nog eenmaal zijn ogen opengetrokken en iets onverstaanbaars gemompeld, en toen is hij met 'n schok recht en stijf gaan liggen. Peer Verlinden laat zijn knechtje op zijn kosten begraven. En de boer kijkt niet nauw : een mis met drie priesters en nog twee gelezen missen achteraan.

En nu nog spreken de mensen over Keskeschiet. Dat Keske, dat duiveltje, dat in zijn huid niet deugde, dat zo dikwijls in 't kot had gezeten... En dat eigenste Keske stierf een heldendood en maakte daarmee alles effen, lijk hij 't aan Peer Verlinden beloofd had.”

Leo Op de Beeck.

KERKELIJKE BERICHTEN

Kerk van den H. Antonius, Oosthoven

Feestdag van den H. Antonius op donderdag
17 Januari

Plechtige begaankenis. — Orde der diensten :

Ten 7 uren eerste mis. Ten half 9 tweede
mis. Ten half 10 sermoen, opgevolgd door de
plechtige luttelbe

's Namiddags ten 3 uren het lof.

Uit De Kempenaar van 5 januari 1895

De gemeenteraad 100 jaar geleden

In het eerste trimester van 1895 vergadert de gemeenteraad van Oud-Turnhout tweemaal, telkens met slechts één punt op de agenda.

Tijdens de bijeenkomst van 6 februari 1895 beslissen de gemeenteraadsleden over de aanschaf van een uniform voor hun vrijwillig pompierskorps (*Het korps is opgericht op 25 november 1882 n.v.d.r.*).

In het verslag van de gemeenteraadszitting vinden we de volgende formulering:

“In aanmerking nemende de herhaalde vraag van ons vrijwillig pompierskorps strekkende om een gelijkvormig kleedsel te verschaffen aan de leden van het bedoeld korps. De raad erkende de hoogdringendheid terzake met besluit voor algemene stemmen.”

Op 23 maart 1895 vergadert de gemeenteraad over de verkoop van een stukje weiland (10a 80 ca) aan het Kuilend (*zie Oud-Turnhout en zijn verleden 3 blz.46*). Secretaris P. Diels geeft volgende beschrijving:

“Overwegende dat de weide in kwestie nooit de minste inkomsten ten behoeve van de gemeentekas gegeven heeft en menigmaal aanleiding tot betwistingen en krakelen tussen de aangelanden verwekt heeft, wil de gemeenteraad aan een en ander een einde stellen.”

Het stuk weiland zal in openbare verkoop verkocht worden.

Jan Sels.

Oude kranteberichtjes

OPENBARE VERKOOPING
van zwaar

SCHAARHOUT

MASTEN DUNSEL,
Spellen, Hei- en Boschstrooisel
te Oud-Turnhout.

De notaris **Boone** te Turnhout verblijvende, zal namens den heer Ed. Meyndonckx-Van der Linden, brouwer te Oud Turnhout, openbaarlijk verkoopen :

Verscheidene koopen zwaar schaarhout, 50 koopen heide en boschstrooisel, 20 koopen masten spellen, 30 k. zwaar dunsel waarvan eene partij dienstig voor boonstaken. Alles op zijne eigendommen ter streken Leemakuilen, Deken'sbosschen, heihuiske, Hoekven, Rooy, enz. onder Oud-Turnhout.

De verkooping zal geschieden op **woensdag 30 Januari** om 9 ure 's morgens.

Bijeen te komen aan de beemden • Leemskuilen • achter den draaiboorn, in huur bij Pas, om aldaar met het schaarhout te beginnen.

De koopen masten dunsel en spellen op de Bocht te Rooy, alsook het schaarhout in de Moervelden achter wed. Melis, guden barreel, worden verkocht in het heihuiske bij L. Peeters, welke de aanwijzing der koopen zal doen. 57

Uit De Kempenaar van 19 januari 1895

Inhoud

Voorwoord	p. 1
Uitnodiging algemene ledenvergadering	p. 2
Het Gildenhuis/Cinema Pax	p.
Het heemmuseum	p.
Voor onze nieuwe leden	p.
Ten huize van ... Jos Boogers	p.
Keskeschiet	p.
De gemeenteraad 100 jaar geleden	p. 30
Oude kranteberichtjes	p. 31

ASLK - SPAREN

REEDS JAREN HET MEEST ERVAREN

UW BANK EN VERZEKERINGSTEAM

Agentschap Arendonk
De Valken 8
2370 Arendonk
Tel. 014/67.76.96

Agentschap Oud-Turnhout
Steenweg op Turnhout 3
2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/42.15.28